

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. II. David in regem ungitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

pandas: Memento, memento David, & omnis affli-
ctiois, patientiæ, mansuetudinis ejus, memento. Hæ
voces sapius nobis in geminandæ, ut ex tantò altit-
infingantur, quantò crebrius fuerint repetitæ. Atque
hic finis nostræ scriptiois est, quam pro re natâ variis
præceptionibus ac locutionibus porro instruemus.

Et Ordo.

Ordo autem is erit maximam partem, qui sacræ
ipsius historiæ ac temporis est. Nec verò facile quæ-
dam à nobis dicetur, quod divini voluminis aucto-
ritate firmari non possit e factis & Chronico Re-
gum. E quibus in antecessum hæc paucula præmitti-
mus. Rex David annis universè septuaginta, vixit,
septem & dimidio Hebronis, triginta tribus Hiero-
solytorum Rex fuit, filios novemdecim, unam fi-
liam Thamar educavit, sed disciplinâ non nimium
strictâ, quæ suo tempore patebit. Nunc à cunctis or-
tum Davidis arcessamus.

Ejus nati-
vitas.

Pater.

Genealo-
gia.

Natus est David ab orbe condito bis millefimo
nongentesimo quinquagesimo anno. Ante na-
talem Christi millefimo centesimo tertio, Pater Da-
vidis Isai seu Jesse Bethlehemitæ, cui septuagesimum
jam annorum uxor octavum hunc dedit filium.
Matthæus stuprem Davidis hunc in modum memo-
rat. Booz est Ruth filium tulit Obed, Obedi filius Jesse,
parens Davidis, cujus Booz & Ruth abavus & abavia,
homines non tenuium fortunarum fuerunt. Iosephus
Græcus scriptor profapiam hanc deducens: Hæc,
inquit, necesse habui de Ruth narrare, volens Dei
potentiam ostendere, cui facile est etiam vulgares
homines ad amplissimam dignitatem perducere,
sicut perduxit Davidem ex mediocribus, majoribus
oriundum. Altissimus Deus humilia respicit in celo & in
terra, suscitans à terrâ inopem, & de stercore erigens pau-
perem, ut collocet eum cum principibus, cum principibus po-
puli sui. Sunt non raro Domini, qui sibi ducant hono-
ri egeniorem servulum ad meliorem fortunam eve-
here. Deus tamen bonus est Dominus, qui ad suum hon-
norem maxime spectare judicet servulos suos in luc-
cem educere. Ita cum vivis agit & mortuis. Quoties
vel suorum ossa viliori loco abjecta, honoratissimo
locari voluit? Ita beatorum Martyrum Gervasii &
Protasii ipsiana, quod Ambrosius narrat, sub ignobili
cespite depressa, honoratissimo conditorio iussit re-
poni. Atque hoc honoris liberalius impendit vivis,
Spretos ab aliis & desertos è foribus & lactu educit
in sublime, & ad honorem extollit. Hic Dei mos est,
infima & contemptibilia sibi eligere, & in celsam di-
gnitatis sedem efferre, opuliones in reges, bubuleos in
Prophetas, piscatores in Apostolos, telonarios in E-
vangelistas adsciscere.

Psal. 117.
6. 7. & 8.

Deus ser-
vos suos
tam vivos
quàm
mortuos
ad celsam
dignitatis
sedem ef-
fert.

Astor. c. 13.
v. 22.

Enimverò non infrequenter contingit, cum herus
famulum abjectiorem in majus provehit, mirari mul-
tos & quærere: Quid, quæso, huic domino tantopere
placere potuit in hoc servo, ut eum ad id honoris ex-
tolleret? Liceat hic idem interrogare: Quid Numen
in Davide adeò probavit, ut eum tot centenis milli-
bus prætulerit? Deus sibi met velut gratulatus: *Inveni,*
ait, David filium Jesse, virum secundum cor meum, qui faciet
omnes voluntates meas. In servitiis humanis si quis ser-
vorum quàm maxime cupiat se approbare Domino,
clam sciscitari solet, quos præcipue mores dominus
ille oderit, quos amet, quis viri genius, quibus potissi-
mum obsequiis demulceatur: De diversis variè re-
spondetur: Hic quidem à suis eximiam sobrietatem
exigit, potulentos & madidos non tolerat: ille non
nisi mulicos in familiam adsciscit: iste scit ac mun-
dulè vestitos diligit: Hic cum primis quærit an sibi
serviurus, Deo fidelis videatur, si quem audiat con-
cionis fugientem, vix semel annuatim conscientiam
lustrare: Apæge, inquit, hoc genus hominis; nolo ser-

A vos pietatis ofores. Cur Deo servituri non itidem
quærant: Quid Deus singulariter in suis servulis pro-
bat? Quis ei præ ceteris placet? Is utique qui divina
voluntati suam studiosissimè adjungit, illud que in
omnibus vult, quod dominus. Hunc talem Deus di-
tissimè quæsit. Tandem non sine gratulatione: In-
veni, ait, inveni. Quæmnâ obsecro? David filium Jes-
se, inter fratres natu minimum ac postremissimum.

§. III.

Christus in evangelis homines sollicitè aliquid Christus
quærentes sub geminâ proponit imagine Pasto-
ris & mulieris. Pastoris qui è centenis ovibus vel uni-
cam amissam, nonaginta novem deferens summâ se-
dulitate quærit: Mulieris, que unicam è decem drach-
mis perditam tam avidè oculis vestigat, ut cereum
accedat, domum everrat, omnes angulos excutiat: re-
perta convocat viciniam ad gaudium: ita Deus, veluti
diutissimè quæsit: Inveni, ait, quem quærebam. Hic
vir ad libitum nutumque meum factus, hic servus to-
tum se fingit ad meum arbitrium, suam voluntatem
in omnibus accommodabit meæ, faciet omnes volun-
tates meas, hoc servo nemo mihi magis est ex fenten-
tiâ. Quod expendens Chrysostronus: *David sanctissimus*
inquit, homo secundum cor Dei, quidquid Deus cogitat
gerit, quidquid mente conspiciit, perficit: David cordi Dei pro-
prium cor jungit, & menti ejus mentem suam annedit.

Sed enim ad hunc sanctimonie gradum non suavi-
tate aut facili conatu David ascendit. Deus illum reverè
non molliter habuit, alias super alias caritates in
illum immisit, rebus eum asperrimis exercuit & dura-
vit, nihilominus David variâ clade dejectus animum
non dejecit, quantò magis circum se lababant omnia,
tantò ille firmior in Deum fiducia crexit, tantò pa-
rior divine se voluntati accommodavit. Atque istud
è dissertatione hac primâ discamus: Si Numini ser-
vire cupimus, id assidue quæramus: Quòdnam inter
obsequia Numinis est præstantissimum? Quo maxi-
mè servitio Rex cæli delectatur? Eo utique, ut in re-
bus omnibus, præcipue adversis, nostram ipsius vol-
untati adjungamus, ad omnes illius nutus, Davidis æ-
mulatione, paratissimi. Qui verò sit, quòd servorum
alii alios officiorum solertiâ superare, auctiorem do-
mini gratiam emereri contendant, nos segnes in Dei
servitiis nihil ejuscemodi certaminis cogitemus? Vbi
spiritus generositas, quæ non tam aliis gratiam præri-
pere, quàm sibi suam identidem augere desiderat?
Augetur autem plurimum humanæ voluntatis ad di-
vinam conformatione, quæ quantò est perfectior,
tantò illustrior est sanctimonia & auctior gratia.

CAPVT II.

David in regem ungitur.

TULLIVS Hostilius Romanorum Rex tertius in
mapali natus est. Nam, Valerio teste, incuna-
bula Tulli Hostilii agreste tugurium cepit. Nec con-
tinuò inde in solium erectus. Ejusdem enim adoles-
centia in pecore pascendo occupata fuit, validior
ætas Romanum Imperium rexit & duplicavit.
David è Bethlehem oppido vili oriundus, parentem
habuit Isai virum rusticum, sed agri divitem & co-
piolum, fratres gregarii milites stipendia fecerunt mi-
litariæ. Nihilominus, quia sic visum est Deo, ab origine
domusque humiliter in eam amplitudinem emerit Da-
vid, ut geminum Israël & Juda regnum obtinuerit,
verum nõ uno id anno impetratum. Læcis reverè &
nimium morosis successibus imperiû Davidis crevit.
Et quamvis illum Deus, etiamnum juvenem in re-
gem ungi voluerit, ad regnum tamen & ad sceptrum obtinuit
solumque

Quid
Deus in
servis suis
probat,

Chrysostr.
de David &
Goliath.

David per
varias ca-
sas in
laminatas
ad sancti-
monie
gradum
ascendit.

Quòdnam
inter obse-
quia Numi-
nis est
præstanti-
ssimum,

Valer. 1.
c. 4.

David è
Bethlehem
oriundus

læcis &
morosis
accessibus
imperium
obtinuit.

solitumque non pervenit nisi per luctas & ærumnas maximas. Algere prius & æstuare, esurire didicit ac sitire. Diadema illi Deus & coronam regiam porrexit, sed cuspidatam & aculeatam; mucrones & murices erant pefcandi. Antè sudavit & alfit, quàm regium thronum conscenderet. Fuisset, qui dixisset: Tantis sudoribus laboriosum hoc fastigium non emissem, si tantam ærumnarum seriem securam præcisssem. At verò David ad omnem Dei nutum paratissimus, non recusavit hac lege regnum accipere, quâ Deo placuit dare. Nos adolescentiam Davidis in pascendis ovibus occupatam silentio prætereuntes ad magisteria progrediemur. Hac igitur dissertatione sub oculos ponemus, Davidem à vate Samuele in regem unctum, sed inter domesticos parietes & medicis egrèmoniis, nullo convivorum & aut ludorum luxu præsentibus parente solùm & fratribus. Ut autem dicenda in compendium conferamus & consulamus memoriam in singularum dissertationum exordiis, summam capituli in pauculas voces redigemus. Exemplo fit istud proximum: David in regem ungitur.

§. I.

Saul Hebrææ Reipublicæ velut horizon, firmam iudicibus, initium dedit Regibus, primus & pefsimus rex, repudiata illius nequitia, prohibitus est Samuel longiore illum luctu nequique, eodemque iustitia divino missus est, ut unum è filiis Isai ungeret in regem: Quis autem ex eo numero, esset eligendus, Samueli ipsi nondum constabat. Et quæ propter omnes Isai filios ætatis ordine sibi voluit listi. Primus adfuit Eliab natu maximus quadraginta vir annorum, pulcher, procerus, imperio dignus. Adjecisset oculos ad illum Samuel, oraculo tamen prius consulto: Num, inquit, coram Domino est Christus ejus? Continud responsum est illi: Ne respicias vultum ejus, neque altitudinem stature ejus, quoniam abjeci eum. Nec juxta intuitum hominis ego judico: homo enim videt ea, quæ parent. Dominus autem intuetur cor. Quærunt hinc Theologi, num illa Samuelis quæstio interna fuerit, an externa? Internam censent aliqui, alii externam, responso per Angelum dato, ut liquidò scirent Davidis fratres se repulsam passos. Sed rectius sentiunt, qui internam fuisse aiunt. Vocatus est ergo secundus natu frater Abinadab. Sed responsum est idem quod de priore: Neque hunc elegit Dominus. Adductus est ergo tertius, Samma: sed oraculi responsa non variarunt, eadem omnino sententia lata est: Etiam hunc non elegit Dominus. Ita quartus filiorum, ita quintus & sextus, ita & septimus, suo quisque ordine accessit est ad Samuelem. Sed quod de primo, id de reliquis pronuntiatum est: Non elegit Dominus ex istis quemquam. Mirabile spectaculum! Vnus ex his fratribus eligendus erat rex, & omnes qui regno videbantur apti, patiebantur repulsam. Ergo Samuel ad Isai verus: Nullusne, inquit, filiorum tuorum superest? Num omnes ad me adducti sunt? Ad quem Isai pater: superest, inquit, sed parvulus, & omnium natu minimus, qui pascit oves. Octo filios duâque filias educaverat Isai, sed non æquè omnes probabantur Deo. Ergo Samuel cunctabundum patrem impellens: Abutur, inquit, tuorum filiorum ultimus huc accessatur: nec enim prius accumbemus mensæ, quàm ille sese hic stiterit. Bonus Isai parens ingenium octavi filii sanè non noverat, ideo illum contemptim pectori pascendo applicuerat. Hinc & Samueli dixit: Adhuc reliquus est parvulus, & pascit oves. Perinde si diceret: Hic quidem à regni negotiis securus est, natu minimus, arte pastorculus, pedo non sceptro aptus. Parvus erat David ad Eliab & fratres ceteros collatus, quibus grandævus parens liberaliùs favebat. Ætate

Tom II.

A non parvus erat, annum vigesimum agebat. Hic ipse ex agro à pascuis revocandus domum, ut sacro balsamo delibutus rex Hebræus pronuntiaetur. Nec verò prius epulis accumbere sustinuit Samuel, quàm istud perfecisset: eâ in divinos jussus reverentiâ ferebatur. Accessit est igitur quinquagesimum David, juvenis rufus & pulcher aspectu, decoratæ facie, oculisque vivacibus & rutilantibus, qui magnæ indolis erant indices, martium quiddam tuebatur. Vbi advenit juvenis hic pastoritius, mox oraculum Samueli dixit: Hic ipse est, quem elegi, hunc unge in regem. Nihil cunctatus Samuel, videntibus & audientibus patre ac fratribus hunc ipsum ceteris abjectiorem oleo perfudit, & designavit regem. Indubio nos, jussu Samuel prævio sermone cõdit, quo exposuit voluntatem Dei ac providentiam, cui se juvenis totum submissa. Hæc fratres apertissimis oculis spectarunt, sed tamen, quod verosimillimum, hoc divine voluntatis arcanum non exactè intellexerunt, alioquin eorum aut invidia aut benevolentia malè tacurnia id in vulgus sparsisset. Sed neque Samuel Saulis rabiem effugisset, nec Davidem fratres tam acerbè (ut in castris factum) objurgassent, si creatum regem liquidò scivissent. Satis videtur ceterum, hoc Dei consilium nemini, nisi Samueli ac Davidi, & fortassis Isai penitus perspectum fuisse, quibus utique Samuel exposuit, quantis ea familia periculis objiceretur, si Saul illud rescisceret. Admirandam igitur inaugurationem hanc totam Iosephus commemorans: Peracto sacro, inquit, Samuel Iesseum ad epulas unâ cum filiis convocavit; visôque natu maximo eximia staturâ ac formâ juvene, conjiciebat inde hunc esse regnaturum. Sed hac parte non est assecutus Dei providentiâ. Percontanti enim an hunc juvenem ungere deberet, quem ipse admiratus dignum ducebat, responsum est: non eadem spectare Deum quæ homines. Tu, inquit, visâ juvenis pulchritudine, jam satis dignum principatu existimas: apud me verò non eximiæ corporis formæ premium est regnum, sed animi virtuti, & eum requiro, qui hac sit perfectè excultus, pietatèque ac justitiâ, obedientiâ & fortitudine animum exornatus. His auditis Propheta jubet Iesseum filios omnes ostendere: moxque & alii quinque adfuerunt. Horum nomina juxta ætatis ordinem sunt hæc: Eliabus, Aminadabus, Samma, Nathanael, Raël, Afanas. His quoque visis, qui nihilo deteriores formâ erant, Propheta rogat Deum, quisnam ex his eligendus esset, & audito quòd nullus, sciscitatur ex Iesseo, num quos præterea liberos habeat. Quo respondente, esse etiam unum nomine Davidem, qui ceteram gerat gregum, Propheta jubet, ut confestim vocetur: non enim licitum esse absque illo sacrum epulum celebrari. Qui postquam accitus à patre venit, adolescens colore flavus, & martium quiddam tuens, alioqui liberali specie. Tum Propheta ad patrem versus submissâ voce: Hic est, inquit, quem regnare Deo visum est, & cum dicto accumbit, & proximum sibi adolescentem collocat, ac deinceps patrem cum reliquis filiis. Depromit deinde sacrum oleum, quo delibutum Davidem in aurem admonet, Deum ita velle, ut regnum in populum obtineat: præcipitque ut justitiam colat, & operam det, ne unquam à mandatis Dei discedat. Hoc enim pacto & regnum ejus fore diuturnum, & familiam universam illustre nomen consecuturam. Palæstinos quoque ab illo subigendos, & cum quibuscunque gentibus congressus fuerit, semper victorem rediturum, insignemque inde gloriam tam sibi paraturum, quàm posteris relicturum. Post mandata Samuel domum proficiscitur, simulque Numen deserto Saule ad Davidem commigrat.

David spectantibus patre & fratribus à Samuele ungitur in regem.

Ioseph. l. 6. an. 17. Jud. c. 9. p. 186.

Nomina quinque fratrum Davidis.

Quartò, Directus est spiritus Domini in David. Hic Dei mos est; instrumentis utitur plerumque minùs ad rem idoneis, ut ingenium pateat artificis. Quemadmodum scriba peritissimus sulfuratas sumit tædulas, & iis pingit pulcherrimè: ita Christus suis legibus subiecturus orbem, duodecim piscatores elegit, & orbis impietatem per eos expugnauit. Nimirum hoc agit Deus, ut liquidò sciatur, hæc opera potestatis esse divinæ; & ut fastuosus homo, quo Deus utitur instrumento, nullum sibi arroget nomen magisterii. Nimis modicæ sunt vires nostræ, si suas Deus subtrahit. Ridiculè superbit aquæ bajulus de cibis à se bene coctis, cum cocum non aliâ re, quàm hauriendâ aquâ iuuerit. Deus est, qui coquit, nos viles homunculi aquam apportamus; atque hoc ipsum non nostris viribus. Quod Augustinus crudité confirmans: *Qui in nobis, inquit, victi sumus, in illo vicimus: ergo coronat, quia coronat dona sua, non merita tua.*

Potuisset tergiversari David, & excusando se dicere: Hanc ego sublimitatem nunquam somniavi; opilio sum, oves scio pascere, non homines; ad pedum, non ad diadema & sceptrum natus sum; me tegetes & rude sabanum magis ornant quàm purpura: bonum est mihi sublimia non tentare. Sed responderit Samuel: Tu sine modò, sine, & divinæ voluntati se da: quod cœpit Deus, finiet. Tu tamen nunquam obliviscaris ex humili & vili loco ad istud fastigii divinise viribus evectum. Certè oblitus non est, qualis fuerit, quantus factus sit. Hoc ipsum æbrius sacris carminibus inferens: *Quis sicut Dominus ipster, inquit, qui in altis habitat, & humilia respicit in celo & in terrâ? suscitans à terrâ inopem, & de stercore erigens pauperem: ut collocet eum cum principibus, cum principibus populi sui. Elegit David servum suum, & suscitavit eum de gregibus ovium, de post factantes accepit eum. Qualecunque simus, quantacunque patremus, è colluvie ac squalore producimur à Deo. Quod David altâ memoriæ mente reposuit. Et in hunc directus est Domini spiritus. Si quidem illi copiosorem subministrat gratiam Deus, cui ampliorem provinciam, cui difficiliorem committit præfecturam. Bonus ac liberalis Dominus, qui & officium credit, & unâ vires suggerit officio explendo. Non rarò contingit, ut ei deferatur munus, qui se planè iudicat eo indignum, & inhabilem. Huic plerumque rectè suadetur: Sequere vocantem Deum; sustine hoc munus mi homo, & fide Deo. Cùm Deus tibi dederit boves, dabit & præsepe boùm; cùm ingerit labores, sufficiet & vires; cùm imponit onera, addet & subsidia. Hic Domini spiritus non priùs Davidi datus est, quàm jus ad regnum.*

Quintò hic exponendum illud sacri carminis: *Memento Domine David, & omnis mansuetudinis* (omnis afflictionis) *ejus.* Videte obsecro initium hujus regni adversa plurima. Ipse Davidis parens Isai in hac electione filium suffragio non juisset, imò verò etiam impedisset, si ei liberum fuisset. Contemptum de illo dixit: *Adhuc reliquus est parvulus, & pascit oves.* Perinde si diceret: Nequaquam est ejus auctoritatis, functionis, ætatis, ut cum dignitate sisti possit Prophetæ; in regem ungendus. Et juvenis, & ovium custos est. Idcirco David de seipso: *Adolescentulus sum ego, inquit, & contemptus, justificationes tuas non sum obligus.* Nimirum ante ruinam exaltatur spiritus, ante exaltationem deprimitur & incurvatur. Quandoquocunque Deus patraturus est magna, premittere solet adversa. A rebus turbidis rectissimè fit gradus ad tranquillitas. Ita parentes cum liberis ludunt, Myrensem Præfulem Nicolaum repræsentantur crepundia donant & pupas, sed unâ jungunt & virgas. Ad magna nos evchit Deus, sed plerumque in igneo urentium ærumnarum vehiculo. Dilucidè Christus: *Nemo est, inquit,*

Tom I I.

qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter me, & propter Evangelium, qui non accipiet centies tantum nunc, in tempore hoc, domos, & fratres, & sorores, & matres, & filios, & agros cum persecutionibus. Grata illa omnia & amœna præter hanc unam appetitulum cum persecutionibus. Quid in nostris actionibus tristitum & lætorum mixtura esse debet. Marc. c. 10. 29. & 30. *Qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter me, & propter Evangelium, qui non accipiet centies tantum nunc, in tempore hoc, domos, & fratres, & sorores, & matres, & filios, & agros cum persecutionibus. Grata illa omnia & amœna præter hanc unam appetitulum cum persecutionibus. Quid in nostris actionibus tristitum & lætorum mixtura esse debet.*

CAPVT III.

David virtutum edit specimina.

Mratur Orbis hodièque Socratem non à fortunis, sed à scientiis æstimandum. Socratis parens Sophroniscus Statuarius, Phænereta obfretrix. Hi natales Socratis paupertini ac humiles. Non illi tamen obstitit originis humilitas. Nam eò virtute ac sapientiâ peruenit vir iste, ut eum nemo non sapientissimum æstimaret. Philosophis, tam iis, qui superiores ævo fuerunt, quàm qui inferiores, plurimum lucis præluxit. Errores se antecedentium correxerit, sequentium sustulit. Illi cælum & terram dimensi, de sideribus, de elementis, de principis diserebant, seiplos non inspiciebant. De rerum naturis subtilia multa tractabant, definiebant, videbant, ratione inabantur, acutissimè cõcludebant, libros implebant, sapientiam buccis concrepantibus ventilabant. At Socrates dux viæ primus: Quæso vos aiebat, potiora priùs curemus, & ab his digressi ingrediamur microcosmum, quilibet seipsum. Ridiculum est de stellis disputare, cæli oculos nosse, seipsum ignorare, ad sua vitia cæcutire. Animi latibula omnium primò excutienda. Atque hinc Valerius maximus hoc encomii assignat Socrati: Animum ab indoctis erroribus obductum in intima conditionis humanæ, & in secessum peccatoris repositos affectus scrutari coegit. Certè si virtutis pretium non aliunde, sed ab ipsâ petamus virtute, optimus vitæ magister fuit. Alii docebant sapere, ille docebat vivere.

Davidis ortus humilis, natales parum clari fuerunt. Sed nihil ei obfuit prolapia rusticana, nihil eum impedivit generis ignobilitas. Tantò clarior effulsit virtus, quantò tenuior erat stemmatis origo. Multò grandius est dignitatem generis, & amplitudinem parentibus dare, quàm ab iis accipere. Quod Chryso-*Parentibus tamen generis dignitatem auxit.* mus observans: *Melius est, inquit, ut in te glorietur parentes, quàm tu in parentibus.* Vnus de multis fuisset Isai, nunquam spectabilis, nunquam inclutus & in Orbe celebris, nisi hoc fuisset auctus filio, qui sapientiâ & virtute in eam excrevit claritatem, ut multò potiori jure, quàm Socrates, dici poterit optimus vitæ magister, si virtus per se ipsam æstimetur, non spectata natalium splendore. Et in hanc virtutis palæstram, juvenis hic pastoritius maturè profus descendit, jam enim in agris, interque oves fortitudinis, pietatis, & cum Deo familiaritatis, jam illustrium virtutum edidit specimina, de quo hac dissertatione agemus.

§. I.

DAVIDI jam quidem in regem uncto, ad caulas tamen redeundum fuit. O qualis rex! pro diadematè

• X x x 3